



**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ  
«Харківська академія стандартизації»**

вул. Наумівська, 27, м. Харків, 61013, тел. (057) 756-38-24, моб. тел. 38 (050) 323-42-05

E-mail: [mmb@mtl.kharkov.ua](mailto:mmb@mtl.kharkov.ua) Код ЄДРПОУ 39872475

---

від 30.08.2021 № 24/08/36

На № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_

Щодо запровадження в Україні обліку природного газу в одиницях енергії

**Голові Верховної ради України  
Разумкову Д.О.**  
вул. Грушевського, 5, м.Київ, 01008

**Шановний Дмитре Олександровичу!**

З метою визначення вартості природного газу, виходячи з параметрів його якості як товару (енергетичній цінності), було прийнято рішення про прийняття проекту Закону України «Про ринок природного газу» щодо запровадження обліку природного газу в одиницях енергії в 2017 р. Потім Закон з розгляду був знятий.

В 2019 р. з'являється проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії» № 2553 від 06.12.2019.

Актуальний на сьогоднішній день антикорупційний закон за минулі майже два роки не ухвалений.

З 1 квітня набрав чинності Закон «Про митний тариф України» №674-IX від 4 червня 2020 року. Він вимагає здійснювати облік природного газу в одиницях енергії. Енергетична митниця Державної митної служби України з 1 квітня 2021-го почала декларувати природний газ, що зберігається в підземних сховищах газу (ПСГ) у режимі «Митний склад», виключно в одиницях енергії (кВт-год).

«Митний склад» — це українське нововведення, яке дає можливість, не розмитнюючи газ, зберігати його в наших сховищах протягом трьох років. Така пропозиція спрацювала й іноземні компанії торік масово почали закачувати газ до українських сховищ. Але з 1 квітня через правову неузгодженість щодо переходу на енергетичні одиниці обліку газу робота «Митного складу» була заблокована. А це 10 млрд кубометрів газу, який належить іноземним трейдерам. Коротше, міжнародний скандал.

І це лише один випадок із багатьох. Потім було звернення Асоціації газодобувних компаній України до уряду щодо критичної ситуації з нарахуванням ренти. Відповідно до вимог податкового законодавства, рента за газовидобуток розраховується від середньої митної вартості імпортного природного газу. А середня вартість імпортного газу визначається Державною митною службою та щомісяця публікується на офіційному веб-сайті Міністерства економіки.

До квітня митну вартість імпортного газу обліковували у доларах США за тисячу кубометрів. Але після переходу на облік газу у тисячах кіловат-годин замість тисяч кубометрів розрахувати обсяг видобутку для сплати ренти в енергетичних одиницях стало неможливим. Питання сплати ренти за квітень вирішили в екстреному порядку. Проте подібна ситуація виникатиме і надалі, оскільки відсутня методологія розрахунку видобутку газу в енергетичних одиницях, на кожному окремому родовищі видобувається газ із різними енергетичними показниками. Але, окрім кількох десятків імпортерів-трейдерів і газодобувних компаній, є ще й споживачі, яких понад 12 мільйонів, тут ситуація ще гірша.

Національна комісія з регулювання енергетики та комунальних послуг (НКРЕП) 26 січня 2017 року прийняла Постанову № 84 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП щодо запровадження на ринку природного газу використання одиниць енергії». 29 липня 2020 року було затверджено Технічний регламент щодо вимог до газу скрапленого для автотранспорту, комунально-побутового споживання та промислових цілей. Положення цього регламенту по ряду питань не дають можливості визначити, де, на якому етапі постачання, хто, як часто і яким чином контролює відповідність газу вимогам стандарту ДСТУ EN 589:2017.

На сьогодні не розроблено технічний регламент, який враховує що на теперішній ринок України постачається не підготовлений газ з певними характеристиками, як це відбувається у розвинених країнах ЕС, а природний газ, якість якого необхідно з'ясувати до надходження до кінцевого споживача.

Проект Технічного регламенту не містить вимог оцінки відповідності третьою стороною. Відсутня методологія розрахунку видобутку газу в енергетичних одиницях, на кожному окремому родовищі видобувається газ із різними енергетичними показниками.

Необхідно допрацювати проект Закону України № 2553 і Верховній Раді якнайшвидше його прийняти.

Будемо дуже вдячні, якщо якісь наші пропозиції будуть враховані та чекаємо від Вас відповіді з поясненнями і коментарями, чому знизився темп у цій важливій роботі.

**З повагою**  
**заслужений машинобудівник України»,**  
**лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки,**  
**головний інженер ДП «Завод імені В.О. Малишева»**  
**у 1993 - 2004 рр., ветеран ДП «ЗІМ» зі стажем 40 років,**  
**кандидат технічних наук,**  
**голова правління**  
**ГО «Харківська академія стандартизації**

**М.М. Бубонний**